

Monumentnummer*: 46504

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **29 mei 1985**
Kadaster deel/nr **82949/162**

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Amsterdam		Amsterdam		Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Cliostraat	38			1077 KJ	Amsterdam		
Cliostraat	40			1077 KJ	Amsterdam		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel
Amsterdam		Z					1620
Amsterdam		Z					1669

Omschrijving**

In Nieuw-Zakelijke stijl uitgevoerd schoolcomplex, bestaande uit een inpandig gesitueerd hoofdgebouw, een langgerekt poortgebouw en de v.m. schoolhoofd-conciërgewoningen te rechterzijde, beide teruggedrooid t.o.v. de bebouwing aan de Cliostraat, gebouwd 1929-'30 naar ontwerp van J.Duiker. Het hoofdgebouw telt vier bouwlagen, is platgedekt en bezit een ruitvormige grondslag met lage, deels verzonken, uitbouw en gymnastieklokaal aan de rechterzijde; het is geheel opgetrokken in witgepleisterd gewapend beton met duidelijk zichtbare toepassing van een skeletconstructie met vierkante kolommen en balken en blauwgeschilderde stalen draairamen over de volle breedte van de in twee verticale vleugels ondergebrachte klaslokalen te weerszijden van de wigvormige loggia's aan de voorzijde en van het teruggelegde trappenhuis aan de achterzijde. De ruitvormige grondslag wordt herhaald in de verticale vleugels met de klaslokalen, in de open slechts door stalen roosterhekken afgesloten loggia's en in het lage onderwijzerslokaal achter het centrale trappenhuis. De lange gevels van de klaslokalen tellen elk acht gelijke vensterassen en sluiten door het terugspringen van de hoek niet rechtstreeks op elkaar aan; aan de korte zijde bij het trappenhuis zijn telkens vier even brede vensters aangebracht, waarbij de bovenzijde is afgeschuind langs een, vanuit het trappenhuis gezien, opgaande lijn die per verdieping minder steil wordt; de overige vensters zijn recht afgesloten en alle bezitten een verticale driedeling; bij de loggia's zijn de vensters vervangen door openslaande deuren. De vleugels worden als het ware bekroond door de in blauwgeverfde stalen sponningen gevatte matglazen omheining van het als openluchtwerkruimte ingerichte platte dak. Het terugspringende trappenhuis steekt hier dan ook boven uit, het bezit een geknikt

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

dak en een gevel aan de noordzijde die vrijwel geheel uit glas bestaat, in vieren verdeeld over de volle gevelbreedte door een raamhek van stalen sponningen met T-profiel. Het onderwijzerslokaal bevat telkens 6 vensters in de haaks op elkaar staande gevels; de kamer van het schoolhoofd sluit hierop te rechterzijde op lagere hoogte aan en is eveneens plat afgedekt. Het gymnastieklokaal is eveneens plat afgedekt en zoveel mogelijk van draairamen voorzien in de lange gevels en van openslaande deuren in de korte eindgevel; nabij de kolommen is de bovenzijde der ramen afgeschuind. Het langgerekte poortgebouw is evenals de daarmee verbonden v.m. schoolhoofd/conciërgewoningen in dezelfde trant als het hoofdgebouw; het bevat op de begane grond een fietsenstalling en op de verdieping het kleuterschoollokaal (oorspronkelijk sloydlokaal) dat vanaf de binnenplaats toegankelijk is via een zeer smal blokvormig trappenhuis dat in tegenstelling tot het geheel in staal en glas opgetrokken lokaal met tien verticale schuiframen in beide lange gevels, volkomen gesloten is; het platte dak van het lokaal wordt door vier zichtbare stalen balken die doorlopen in de raamwanden en door de betonnen aanbouwen te weerszijden gesteund, de lange gevels zijn voorts elk voorzien van een laag en smal balcon, waarbij aan de straatzijde op de onderrand de naam van de school in blauwe stalen letters is aangebracht. De v.m. schoolhoofd/conciërgewoningen tellen twee verdiepingen en zijn eveneens platafgedekt en zoveel mogelijk van draairamen voorzien, aan de voorzijde op de begane grond gegroepeerd in een serie van vijf en een van twee, op de verdieping in een serie van acht over de volle gevelbreedte, aan de achterzijde op de begane grond drie openslaande deuren; op de eerste verdieping een serie van twee en een serie van vier vensters en een deur, op de tweede verdieping een serie van acht vensters. Op de verdiepingen aan beide zijden een balcon. Aan de ingangszijde een naambord. De v.m. woningen zijn toegankelijk via twee deuren aan de poortzijde. Zeer kenmerkend voorbeeld van Nieuw-Zakelijke architectuur, zowel in algemene zin wegens de toepassing van welbewust zichtbaar gelaten skeletconstructie in beton, benadrukt door de open loggia's en de terugspringende hoek in de vleugels met klaslokalen en de welbewuste herhaling van grondvormen - in casu een ruitvormige grondslag en blokvormige volumes - bij een vergelijkbaar ruimtegebruik, als in de verwerking van de functionalistische principes bij een schoolgebouw door het scheppen van een maximale toetreding van open lucht en licht in de werkruimten door middel van geheel glazen gevels met draairamen, open loggia's en een omheining op het voor lessen ingerichte platte dak. Dit ideaal van open lucht en licht in een gewone school, tevens tot uitdrukking gebracht in de naam van deze school, is vooral door de Amsterdamse arts Sajet gepropageerd als reactie op de bedompte scholen van destijds en de uitsluitend voor tuberculose-patienten toegankelijke openluchtscholen; de onderhavige school is hiervan de eerste verwezenlijking en heeft veelvuldig tot inspiratiebron gediend voor andere schoolgebouwen, in binnen- en buitenland.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument